

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: **Křesťanský management v církevních zdravotnických zařízeních**

Jméno studenta: **Bc. Martina Tenčíková**

Magisterský program Řízení a supervize UK FHS v Praze

Posudek vypracoval: **ThLic. Michal Umlauf**

Autorka se ve své práci věnuje tématice křesťanského managementu, snaží se o bližší vymezení tohoto pojmu a současně charakteristiku hodnot, které z křesťanství pro manažerskou praxi vyplývají. Její práce sleduje jednak teoretickou rovinu otázky, obsahuje však i výzkumnou část sestávající z kvalitativního průzkumu mezi pracovníky v církevních zdravotnických zařízeních ve Zlínském kraji.

Autorka se pustila s velkou odvahou do problematiky, která předpokládá znalost více oborů, a zvláště ve vztahu k názvu pak velmi důsledné teologické ukotvení. Z tohoto hlediska velmi oceňuji její ochotu vstoupit do problematiky, o které se přímým způsobem nepíše v dostupné literatuře, ale je zapotřebí odvozovat a dovozovat konkrétní důsledky z obecných principů a východisek.

Jako východisko uchopení tématiky je vyjasnění pojmu „křesťanský“, čemuž autorka věnuje podkapitulu 2.1, následně pak ve druhé kapitole vyjasňuje východiska křesťanské etiky (morálky) a posléze zpracovává ve své práci základní zásady a hodnoty sociální nauky katolické církve, jak se vyvíjela od konce 19. století až do dnešních dnů. Nutno podotknout, že uchopení pojmu „křesťanský“, který je východiskem pro konkretizování pojetí křesťanského managementu, je v práci velmi obecné. Autorka mohla využít standardních úvodů do teologie či úvodů do křesťanství (Ratzinger, Rahner, von Balthasar, případně C.V. Pospíšil aj.), aby mohla lépe pojem „křesťanský“ objasnit a pro svou práci vmezit. Její vysvětlení, že pojem „křesťanský“ vychází ze slova křest (s. 11), je platné pouze pro český jazyk, ale v původním řeckém významu vychází označení z titulu Ježíše Krista, proto křesťané jsou v podstatě lidé následující Krista (srov. např. Skutky apoštolů, kde bylo označení „christianoí“ poprvé pro komunity Kristových následovníků použito). Navíc je toto pojetí platné nejen v církvi katolické a evangelické, ale je to charakteristika křesťanských církví obecně. Autorka nenašla v literatuře pojetí křesťanského managementu, nicméně pro vyjasnění vztahu mezi „managementem“ a „křesťanským managementem“ by se daly využít i další obory, ve kterých se vztah mezi „specificky křesťanským“ a „obecně lidským“ reflektují; příkladem může být třeba i v našem jazykovém prostředí rozvíjená reflexe o „křesťanské sociální práci“ (Pompey, Opatrný, Doležel...) nebo „křesťanské kultuře“ (Špidlík, Ambros, Pastuszak, Sokol atd.). Tyto momenty by tedy mohla daná práce lépe rozvinout. Velmi opatrně nebo s větší mírou jasnosti je třeba předkládat například tvrzení, že „jedinečnost lidské osoby člověk získává na základě křtu“ (s. 11). Biblická tradice jedinečnost lidské osoby spatřuje v samotném stvoření člověka, v otisku „Božího obrazu a podoby“ (srov. Gen 1-2 kap.), křest spíše korunuje tuto jedinečnost a ukazuje na mimořádnou velikost lidské existence obnovené Kristovým vykupitelským dílem.

Určitou výtku bych rád směřoval i k některým poznámkám pod čarou, které jsou velmi obecné a bez jakéhokoli odvolání na zdroje, z nichž autorka vychází. Tak

například vymezení „konstituce“ v pozn. č. 1, vymezení evangelijních ctností, svatosti, Boží vůle (pozn. č. 2, 3, 4), podobně i vymezení morální teologie (s. 14) je povšechné; v čem spatřuje autorka rozdíl mezi morálkou a teologickou morálkou?

Citace modliteb a Vyznání víry by bylo vhodnější zařadit spíše do příloh, pokud s nimi autorka přímo nepracuje a neodkazuje na jejich konsekvence pro management. Biblické Desatero, které má ve vztahu k managementu a sociální etice velký význam, autorka cituje, ale věnuje mu velmi malou pozornost vzhledem k etické povaze své práce (upozornění pro autorku: Desatero se nenachází citováno ve 2. a 3. knize, ale ve 2. a 5. knize Mojžíšově).

Autorka si zaslouží pochvalu za ucelený pohled na zásadní encykliky sociální nauky církve a jejich zapracování do své práce. Doporučuji pak ještě více pozornosti věnovat právě aktuálnímu dokumentu Benedikta XVI. Caritas in veritate, v němž se dají nalézt zajímavé podněty pro danou tematiku.

V některých momentech autorčina popis křesťanského managementu jako by se zdálo, že se pozornost hlavně upíná k spravedlivému přístupu k vlastním zaměstnancům a jejich ohodnocení, nicméně ať už se jedná o management nebo křesťanský management, nesmíme zapomínat na skutečnost cílového zisku, případně kvalitně vykonané služby, a to všechno v rovině zásady společného dobra, o které musí dobrý vedoucí dbát, a vzhledem k němuž musí být také velmi náročný a cílevědomý, což souvisí nejen s aplikací principu solidarity, ale také s rozvinutím typicky křesťanského principu subsidiarity, která ukazuje na zodpovědný přístup všech, počínaje těmi nejnižšími strukturami společnosti. Je otázkou podle jakého principu co nejlépe sladit spravedlivý přístup k zaměstnancům a úsilí o dosažení zisku; jaký pohled má na tuto otázku sama autorka? Na s.32-34 uvádí autorka deset zásad pro křesťanské podnikání; jedná se velmi zajímavou, ale příliš dlouhou citaci, kterou by asi bylo rovněž vhodnější spíše zařadit jako přílohu a v samotném textu práce těchto deset zásad více rozebrat.

Oceňuji rovněž autorčinu snahu zjistit, jak se na křesťanský způsob managementu dívají samotní manažeři případně pracovníci, a to v rámci jejího výzkumu. Ve vztahu k výběru pracovníků je otázkou, zda je vhodné volit také řadové zaměstnance; zdá se mi, že své důvody této volby autorka v práci dostatečně nerozvinula.

Závěry, ke kterým ve své práci autorka dospěla, pokládám za odůvodněné a velmi jasně a přehledně vyjádřené.

Po formální stránce pouze upozorňuji na obvyklé zahájení nové kapitoly vždy na nové straně, dále na drobné překlepy, v neposlední řadě na to, že encyklika je nutné řadit mezi prameny. Ostatní formální náležitosti práce jsou v pořádku.

Po zhodnocení všech podstatných aspektů práce doporučuji diplomovou práci k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Olomouci dne 25. srpna 2011

ThLic. Michal Umlauf